

**MEMORANDUM D'INTESA
TRA
IL MINISTERO DELLA SALUTE DELLA REPUBBLICA ITALIANA
E
IL MINISTERO DELLA SALUTE DELLA REPUBBLICA DI SERBIA
SULLA COOPERAZIONE
NEL CAMPO DELLA SALUTE E DELLE SCIENZE MEDICHE**

**IL MINISTERO DELLA SALUTE DELLA REPUBBLICA ITALIANA E IL
MINISTERO DELLA SALUTE DELLA REPUBBLICA DI SERBIA** (in seguito
denominati "Le Parti).

ANIMATI dalla volontà di sviluppare, nei settori di propria competenza, una fruttuosa collaborazione tra i loro rispettivi Paesi nel campo della salute e delle scienze mediche,

CONVENGONO quanto segue:

ARTICOLO 1

Le Parti favoriranno la cooperazione nel campo della salute e delle scienze mediche ispirandosi ai principi di uguaglianza, parità fra i generi, reciprocità e mutuo beneficio.

I settori specifici della cooperazione saranno stabiliti congiuntamente, tenendo in considerazione gli interessi delle Parti e le iniziative già in atto.

ARTICOLO 2

Le Parti si adopereranno nel modo migliore per favorire:

- lo sviluppo, il coordinamento e l'armonizzazione delle attività di cooperazione decentrata in ambito sanitario;
- la partecipazione congiunta a reti di eccellenza, a programmi di ricerca e progetti di sviluppo nei settori di cui all'articolo 1;
- l'armonizzazione della legislazione agli standard europei ed alle politiche sanitarie internazionali, anche attraverso un'accresciuta partecipazione delle Parti ai progetti di gemellaggio amministrativo e ai programmi di assistenza tecnica-TAIEX promossi dall'Unione Europea;
- la formazione, lo sviluppo delle capacità tecniche e organizzative e il trasferimento di buone pratiche;
- lo scambio di informazioni e documentazione nei settori di interesse comune;
- lo scambio di specialisti per motivi di studio e consultazione, come specificato nei Piani di Azione della Cooperazione indicati agli articoli 4 e 6 di questo Memorandum d'Intesa;

- contatti diretti e sviluppo di progetti congiunti tra istituti e organismi nei due Paesi;
- lo scambio di informazioni sulle nuove apparecchiature, prodotti farmaceutici e sviluppi tecnologici nel campo della salute e delle scienze mediche;
- altre forme di cooperazione nel campo della salute e delle scienze mediche congiuntamente concordate.

ARTICOLO 3

Le Parti si scambieranno informazioni su congressi e simposi a carattere internazionale, che trattano aspetti di salute e scienze mediche, che avranno luogo nei loro rispettivi Paesi e, a richiesta di ciascuna Parte, l'altra Parte invierà il materiale pubblicato in occasione di tali attività.

ARTICOLO 4

Per dare esecuzione al presente Memorandum d'Intesa, i Ministeri potranno adottare piani di azione della cooperazione in materia di salute e scienze mediche, contenenti le attività da svolgere.

ARTICOLO 5

L'attuazione del presente Memorandum d'Intesa e tutte le attività intraprese in conformità ad esso, saranno soggette alla rispettiva legislazione delle Parti, agli obblighi internazionali e, per quanto concerne l'Italia, agli obblighi derivanti dalla Partecipazione all'Unione Europea.

Le attività previste dal presente Memorandum d'Intesa saranno svolte compatibilmente con i finanziamenti disponibili nei bilanci delle due Parti.

Le spese di trasporto all'estero (andata e ritorno), degli esperti che viaggiano in base a quanto previsto dagli articoli 2 e 6 del presente Memorandum d'Intesa, saranno a carico delle autorità del Paese inviante.

Le autorità del Paese ospitante si faranno carico delle spese di soggiorno e di trasporto interno, in conformità alle rispettive disposizioni regolamentari in vigore.

ARTICOLO 6

Le Parti istituiranno una Commissione congiunta di monitoraggio e coordinamento, finalizzata sia alla valutazione delle priorità nel quadro della cooperazione, anche tramite l'elaborazione di piani di azione della cooperazione in

materia di salute e di scienze mediche, sia a tenere periodicamente informati i due Ministeri, sugli sviluppi della cooperazione stessa. La Commissione sarà costituita da almeno tre membri, per ogni Parte e sarà guidata, per ciascuna Parte, da un funzionario di alto livello del Ministero della Salute. Tale Commissione si riunirà secondo l'intesa tra le Parti e comunque non più di una volta l'anno e potrà essere affiancata da esperti nelle diverse discipline, designati da entrambe le Parti.

ARTICOLO 7

Il presente Memorandum d'Intesa produrrà i suoi effetti dalla data della firma.

Il Memorandum d'Intesa rimarrà efficace per un periodo di cinque (5) anni, e sarà automaticamente rinnovato per un ulteriore periodo di cinque anni, salvo l'espressa rinuncia di una delle Parti che dovrà essere preventivamente notificata all'altra Parte almeno sei mesi prima della scadenza.

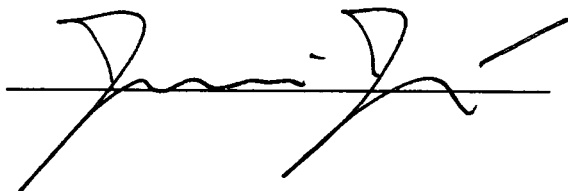
ARTICOLO 8

Il presente Memorandum d'Intesa può essere modificato con il consenso reciproco delle Parti.

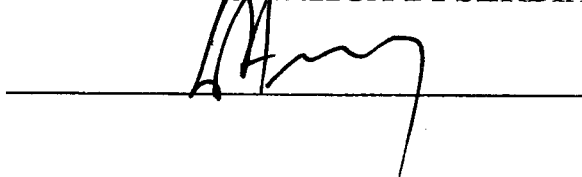
Ogni modifica del Memorandum d'Intesa produrrà i suoi effetti nelle formule all'uopo ritenute necessarie.

FIRMATO a Roma il giorno 10
di Giugno, 2011, in due copie originali, in lingua italiana, serba ed inglese, tutti e tre i testi facenti ugualmente fede. In caso di divergenze di interpretazione, il testo in lingua inglese avrà valore dirimente.

**IL MINISTRO DELLA SALUTE
DELLA REPUBBLICA ITALIANA**

**IL MINISTRO DELLA SALUTE
DELLA REPUBBLICA DI SERBIA**

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE MINISTRY OF HEALTH
OF THE ITALIAN REPUBLIC
AND
THE MINISTRY OF HEALTH OF THE REPUBLIC OF SERBIA
ON COLLABORATION
IN THE FIELDS OF HEALTH AND MEDICAL SCIENCES**

**THE MINISTRY OF HEALTH OF THE ITALIAN REPUBLIC AND THE
MINISTRY OF HEALTH OF THE REPUBLIC OF SERBIA** (hereinafter
referred to as "Parties")

GUIDED by the willingness to develop, within the areas of their own competence,
fruitful cooperation between their respective Countries in the fields of health
and medical sciences,

AGREE as follows:

ARTICLE 1

The Parties shall encourage cooperation in the fields of health and medical
sciences, on the basis of equality, gender equality, reciprocity and mutual benefit.

The specific areas of cooperation shall be mutually determined, taking into account
the interests of the Parties and the already existing initiatives.

ARTICLE 2

The Parties shall use their best endeavours to promote:

- the development, coordination and harmonisation of decentralised cooperation
activities in the health sector;
- the joint participation to networks of centres of excellence, research programmes
and development projects in the sectors mentioned under article 1;
- the harmonization of legislation to European standards and to international health
policies also by increasing participation of the Parties to EU twinning projects
and technical assistance programmes-TAIEX;
- training, capacity building and transfer of best practices;
- the exchange of information and documentation in fields of common interest;
- the exchange of specialists for the purpose of studies and consultations, as
specified in the Action Plans of Cooperation referred to in articles 4 and 6 of this
Memorandum of Understanding;
- direct contacts and development of joint projects between institutions and
organizations in their Countries;

- the exchange of information on new equipment, medicinal products and technological developments related to health and medical sciences;
- such other forms of cooperation in the fields of health and medical sciences, as may be mutually agreed upon.

ARTICLE 3

The Parties shall exchange information on conferences and symposia with international participation, dealing with problems of health and medical sciences, which will take place in their respective Countries and, at the request of one Party, the other Party shall send the respective materials issued on the occasion of such activities.

ARTICLE 4

To implement this Memorandum of Understanding, the Ministries will adopt action-plans of health and medical sciences cooperation describing the activities to be implemented.

ARTICLE 5

The implementation of this Memorandum of Understanding and all activities undertaken pursuant to it shall be subjected to the respective legislation of each Party, to the international rules and as Italy is concerned to the obligations rising from its EU membership.

The activities as provided for by the present Memorandum of Understanding will be implemented according to funds available in the respective budgets of the two Parties.

For the experts travelling abroad, under the provisions of articles 2 and 6 of this Memorandum of Understanding, the sending Party will cover roundtrip fares between the two countries.

The hosting Party will cover domestic transport and hotel accommodation fees, in conformity with the respective regulations in force.

ARTICLE 6

The Parties will set up a monitoring and co-ordination joint Commission directed both to consider priorities in the co-operation framework, also through the elaboration of action-plans of health and medical sciences cooperation and to keep

the two Ministries periodically informed on the progress of cooperation. The Commission will include at least three persons for each Party, except the President, and will be headed, for each Party, by a senior official of the Ministry of Health. Such group will gather as agreed upon by the Parties, and anyway not more than once a year and could be supported by experts in different disciplines, designed by both the Parties.

ARTICLE 7

The present Memorandum of Understanding shall produce its effects at the date of its signature.

The Memorandum of Understanding shall remain effective for a period of five (5) years, and shall automatically be extended for one additional period of five (5) years, unless terminated by either Party giving at least six month written prior notice to the other Party of its intention to terminate the Memorandum of Understanding.

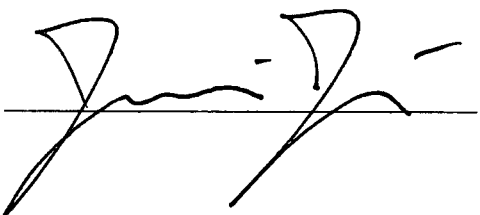
ARTICLE 8

This Memorandum of Understanding may be modified by mutual consent of the Parties.

Any modification of the Memorandum of Understanding shall produce its effects through the procedures deemed necessary to this purpose.

SIGNED in Rome on the 1st day of JUNE, 2011, in two original copies, in the Italian, Serbian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

THE MINISTER OF HEALTH
OF THE ITALIAN REPUBLIC

THE MINISTER OF HEALTH
OF THE REPUBLIC OF SERBIA

МЕМОРАНДУМ О РАЗУМЕВАЊУ
ИЗМЕЂУ
МИНИСТАРСТВА ЗДРАВЉА РЕПУБЛИКЕ ИТАЛИЈЕ
И
МИНИСТАРСТВА ЗДРАВЉА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
О САРАДЊИ
У ОБЛАСТИ ЗДРАВСТВА И МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА РЕПУБЛИКЕ ИТАЛИЈЕ И МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И (даље у тексту 'Споразумне стране')

ВОЂЕНЕ жељом да развију, у сферама својих сопствених компетенција, добру сарадњу између Држава у области здравства и медицинских наука,

СУ САГЛАСНЕ да:

ЧЛАН 1

Споразумне стране ће подстицати сарадњу у области здравства и медицинских наука засновану на принципима једнакости, родне равноправности, реципроцитета, и заједничке користи.

Појединачне сфере сарадње ће бити заједнички дефинисане, узимајући у обзир интересовања Споразумних страна и већ постојеће иницијативе.

ЧЛАН 2

Споразумне стране ће настојати да на најбољи начин промовишу:

- Развој, сарадњу, и хармонизацију заједничких децентрализованих активности у здравственом сектору;

- Заједничко учешће у мрежама изузетности, истраживачким програмима, и развојним пројектима у пољима дефинисаним

- Хармонизацију законодавства са европским стандардима и међународном здравственом политиком и кроз већу партиципацију Споразумних страна у твининг пројектима ЕУ и програмима техничке помоћи - ТАИЕХ;

- Обуку, изградњу капацитета, и размену искустава најбоље праксе;

- Размену информација и документације везаних за поља заједничког интересовања;

- Размену експерата зарад обуке и консултација, као што је детаљно објашњено у Акционом плану сарадње који се спомиње у члану 4 и члану 5 овог Меморандума о разумевању;

- Директан контакт и развој заједничких пројеката између институција и организација у својим Државама;

- Размену информација о новој опреми, медицинским производима и технолошком развоју везаном за здравство и медицинске науке;

- Друге облике сарадње везане за здравство и медицинске науке до којих се дође заједничким договором.

ЧЛАН 3

Споразумне стране ће размењивати информације на међународним конференцијама и симпозијумима који ће се бавити проблематиком здравства и медицинских наука, а који ће бити одржавани у сопственим Државама, и по захтеву једне од Споразумних страна, друга Споразумна страна ће јој доставити све материјале везане за тај догађај.

ЧЛАН 4

Како би применили овај Меморандум о разумевању, Министарства ће усвојити акционе планове везане за сарадњу у области здравства и медицинских наука који ће садржати описе активности које треба да се имплементирају.

ЧЛАН 5

Примена овог Меморандума о разумевању ће се спроводити сходно законодавству сваке од Споразумних страна, међународним правилима као и, када је у питању Република Италија, обавезама које проистичу из њеног чланства у ЕУ;

Активности из овог Меморандума о разумевању ће бити спроведене у складу са средствима доступним у бюджетима ове две Споразумне стране.

Што се тиче путовања експерата у иностранство, у складу са одредбама из члана 2 и члана 6 овог Меморандума о разумевању, Споразумна страна која шаље експерта на путовање је дужна да обезбеди повратну карту између две земље.

Споразумна страна која је домаћин је дужна да покрије трошкове локалног превоза и трошкове боравка у хотелу, у складу са регулативом која је на снази.

ЧЛАН 6

Споразумне стране ће основати Комисију за мониторинг и координацију која ће бити задужена за дефинисање приоритета у оквиру сарадње, која ће пратити развој акционих планова везаних за сарадњу у области здравства и медицинских наука, и која ће периодично информисати Министарства о току сарадње.

Комисија ће се састојати од најмање 3 особе из сваке Споразумне стране, поред Председника исте, а делегације Споразумних страна ће бити предвођене вишим званичницима Министарстава здравља. Комисија ће се састајати када Споразумне стране о томе донесу одлуку, али не више од једном годишње, и моћиће да затражи подршку експерата из других дисциплина које одреде обе Споразумне стране.

ЧЛАН 7

Овај Меморандум о разумевању почиње да важи од дана потписивања.

Меморандум о разумевању ће остати на снази у периоду од пет (5) година, и аутоматски ће бити продужен на период од додатних пет (5) година, сем уколико било која од Споразумних страна не одлучи да раскине споразум тако што ће своју намеру да раскине Меморандум о разумевању, доставити написмено другој Споразумној страни, најмање шест месеци пре жељеног датума раскида.

ЧЛАН 8

Овај Меморандум о разумевању може бити измењен само уколико се обе Споразумне стране сложе.

Свака промена у Меморандуму о разумевању ће се применити користећи поступке за које се процени да су сврсисходни.

ПОТПИСАН у Риму дана 01 месеца јуна
2011, у две оригиналне копије, на италијанском, српском, и енглеском језику, с'тим што су све три верзије текста подједнако аутентичне. У случају разлика насталих приликом превођења, енглеска верзија споразума ће се сматрати примарном.

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

РЕПУБЛИКЕ ИТАЛИЈЕ

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

